

Ex/Sans/PG/1.5/2018

MASTER OF ARTS EXAMINATION, 2018

(1st Year, 1st Semester)

SANSKRIT

Course : V

[Elements of Literary Criticism]

Time : Two Hours

Full Marks : 30

The figures in the margin indicate full marks.

क - विभाग:

1. संस्कृतभाषया देवनागरीलिपिमाश्रित्य च समाधीयताम्।

(क) 'शिवेतरक्षतये कान्तासंमिततयोपदेशयुजे' — अत्र
'शिवेतरक्षतये' इति पदस्य कोऽर्थः? अस्मिन् पदे का
विभक्तिः? काव्यं कथं कान्तासंमितोपदेशं ददाति?

2+½+2½=5

अथवा,

(ख) 'क्वचित्तु स्फुटालंकारविरहेऽपि न काव्यत्वहानिः' सुरगिरा
अस्यांशस्य व्याख्या कार्या।

5

2. अधोलिखितेषु प्रश्नद्वयं समाधेयम्।

5×2=10

(क) वाचकशब्दस्वरूपं काव्यप्रकाशमवलम्ब्य उपवर्णयताम्।

[Turn over]

[2]

(ख) 'गङ्गायां घोषः' इत्यस्मिन् उदाहरणे लक्षणायाः प्रसङ्गाः
पद्धतयश्च लेखनीयाः ।

(ग) प्रसङ्गमुल्लिख्य व्याख्या कार्या —

'नाभिधा समयाभावात्' ।

अथवा,

निपुणता लोकशास्त्रकाव्याद्यवेक्षणाद् ।

ख - विभागः

3. अधोलिखितेषु कस्यापि एकस्य लक्षणमुदाहरणं चोल्लिख्य व्याख्या
कार्या । 6

वक्रोक्तिः, उत्प्रेक्षा, समासोक्तिः ।

4. अधोलिखितेषु युगलेषु एकस्य सादृश्यं वैसादृश्यं च आलोच्यताम् ।
5

(क) दृष्टान्तः / निदर्शना ।

(ख) संकरः / संसृष्टिः ।

5. लक्षणमुल्लिख्य अलंकारो निरूपणीयः । 4

अपसारय घनसारं कुरु हारं दूर एव किं कमलैः ।

अलमलमालि मृणालैरिति वदति दिवानिशं बाला ।

अथवा,

अयं मार्तण्डः किं स खलु तुरगैः सप्तभिरिति ।

कृशानुः किं सर्वाः प्रसरति दिशो नैष नियतम् ।